

last in katere je isti dan zaklal, ne da bi jih bil dal popreje pregledati mesogledu. Sodba je postala sicer pravomočna, a ne ustreza zakonu.

Po § 399 kaz. zak. je kaznovati takrat, kadar se proda meso od živali, ki ni bila ogledana po predpisu, pri obrtu, ki ima pravico prodajati surovo ali kakor si bodi pripravljeno meso. Takega obrta pa ne izvršuje H. T. Tega ne ugotavlja sodba, ki označuje obtoženca za posestnika. Obtoženčevo dejanje bi utegnilo učiniti pod gotovimi pogoji prestopok po § 13 zakona od 6. avgusta 1909, št. 177. Za ta prestopok pa so pristojna upravna oblastva po §§ 63 in 68 navedenega zakona.

R—i.

Izpred upravnega sodišča.

Za pristojbinsko olajšavo pri konverziji denarne terjatve po zmislu §-a 2. št. 2 zakona z dne 22. februarja 1907, drž. zak. št. 49 treba, da 6-letna neodpovedljivost prvega posojila velja za obe stranki.

Z razsodbo od 10. novembra 1914 št. 10.912 je c. kr. upravno sodišče zavrnilo pritožbo Hranilnice A proti odločbi c. kr. finančnega ravnateljstva za Kranjsko.

Razlogi.

O priliki preizkušnje glede konverzijskih pristojbin pri Hranilnici A se je ugotovilo, da uporabljene pristojbinske olajšave v zmislu konverzijskega zakona z dne 22. februarja 1907, drž. zak. št. 49 v več slučajih niso bile opravičene. Na podlagi dotičnih izvidov so se potem predpisale lestviške pristojbine (brez kazenskega poviška).

V vseh predmetnih konverzijskih slučajih je revizija odrekla uporabljene olajšave, ker se je glasom konverzijskih zadolžnic zavezal samo dolžnik, da ne odpove 6 let konvertovane glavnice, dočim si je hranilnica A kot upnica nepogojno in neomejeno pridržala poluletno odpoved v zmislu svojega poslovnika (statuta) in se tej po poslovniku ji res pristojeci odpovedni pravici ni izrečno odrekla za dobo 6 let.

Rekurz zoper tozadevni pristojbinski predpis je c. kr. fin. ravnateljstvo v Ljubljani zavrnilo, kajti konverzijske olajšave v zmislu § 2. šte. 2 zakona 22. februarja 1907, drž. zak. šte. 49 so dopustne samo tedaj, kadar je v zadolžnici izrečno pogojeno, da rok za poplačilo novega posojila ni določen pod 6 let — nekvarno določbi § 5. konv. z., to je nekvarno zapadnim in odpovednim pridržkom, ustanovljenim za določene slučaje v poslovníku. V pričujočih konverzijskih slučajih pa je Hranilnica A upravičena, odpovedati posojilo tudi pred pretekom 6 let brez vseh ozirov, namreč odpovedati ga brezpogojno in ne glede na to, ali se pripeté določeni dogodki in dejstva.

Zoper to odločbo uveljavljajo izvajanja pritožbe, da se § 5. konverz. zakona ne nanaša samo na nekatere odpovedne pridržke, ampak ustreza svojemu smotru le tedaj, ako se umeva pod odpovednim pridržkom regulativnih hranilnic poslovníška, ne vsakokratna (poljubna) poluletna odpoved.

To izhaja domnevno iz točke 2. §-a 2. prvega konverzijskega zakona z dne 9. marca 1889, drž. zak. šte. 40, iz §-a 5. izvedbene naredbe od 17. marca 1889, drž. zak. šte. 31 in od 19. junija 1892, drž. zak. šte. 22. Tudi v teh predpisih ustanovljeni pravni položaj ne pozna nobenih odpovednih omejitev na določene slučaje, ampak daje regulativnim hranilnicam pravico poslovníškega odpovednega pridržka povsem splošno.

Konverzijski zakon iz leta 1907. pa nikakor ni poslabšal prejšnjega položaja, marveč je donesol olajšavo v tem oziru, da se je v §-u 5. izvedbene naredbe iz leta 1889. navedena izjema naposled sprejela v besedilo zakona.

Upravno sodišče pritožbe ni smatralo za utemeljeno, in se je držalo uvaževanj, izrečenih v odločbi z dne 20. aprila 1911 šte. 4398, B. 8223.

V tej odločbi je upravno sodišče izvajalo, da so po jasnem besedilu §-a 2. šte. 2 zakona iz leta 1907. dovoljene konverzijske olajšave le takrat, kadar je v zadolžnici izrečno pogojeno, da se rok za poravnanje posojila, nekvarno določbi prvega odstavka §-a 5. istega konv. zak. ne določa pod 6 let.

Dogovor, da je zavod upravičen vsak čas, tudi pred pretekom 6 let in nepogojno ter ne glede na nastop določenih dogodkov ali dejstev odpovedati glavnico, stoji v nasprotju z

zahtevanim dogovorom po zmislu §-a 2. šte. 2 konv. zak. iz leta 1907.

Nesporno pa vsebujejo predmetne zadolžnice zgolj določbo, da se le dolžnik v zmislu konverzijskega zakona odreka pravici, pred pretekom 6 let glavnico bodisi odpovedati, bodisi poravnati, da je pa nasprotno upnici pridržana pravica do vsakokratne poslovniške odpovedi. In po poslovniku pristojna pritožnici A pravica, da sme odpovedati glavnico poluletno (§ 21.); torej pravica odpovedi pred pretekom 6 let brez vsakega ozira, nepogojno brez vsake omejitve in ne glede na to, ali dolžnik izpolnjuje svoje obveznosti ali ne.

Nasproti zaključkom, izhajajočim iz jasnega besedila §-a 2. šte. 2 so torej izvajanja pritožbe, ki slone na zatrjevanem (starem) pravnem položaju, brez pomena in je bilo torej zavrniti neutemeljeno pritožbo.

Dr. Fr. Mohorič.

Književna poročila.

Die Kriegschäden und deren Vergütung nach dem oesterreichischen und deutschen Recht. Von dr. Demeter Koropatnicki, Ratssecretär des k. k. Obersten Gerichts- und Kassationshofes. Wien 1915. Verlag von Breitenstein. Ta času primerna knjiga se bavi prvič sistematično z vprašanjem, ali naj država povrne škodo, ki nastane vsled vojne, in v katerem obsegu. Razlaga torej predvsem pojem vojne škode, njeno bistvo, podstavo in obseg njenega javnopravnega povračila. Potem podaje vsebino starejših javnopravnih določil o povračilu vojne škode, tako v Avstriji in v Nemčiji zlasti l. 1871. Za prakso je prevažno, da so nadalje priobčeni sedaj veljavni predpisi o tem povračilu v Avstriji in Nemčiji. Posebno poglavje govori tudi o dotičnih mednarodnih določilih, drugo še o pristojnosti oblastev za rešitev takšnih odškodninskih zahtev. Zlasti onim oškodovancem, ki stanujejo v ogroženih krajih, bo ta knjiga dobro došla. Cena jej je K 2.40, za naročnike „Gerichtshalle“, v kateri je bila ta razprava deloma priobčena, pa K 1.60.

Razne vesti.

V Ljubljani, dne 15. maja 1915.

— (Osebne vesti). Otvorila sta odvetniški pisarni dr. Žiga Vodušek in dr. Ernest Rekar, oba v Trstu. — Umrl je v Ljubljani Ivan Nabernik, sodni svetnik v p.